

Силабус курсу

Політологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма «Системний аналіз»

Дні занять:

Консультації:

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

канд. політ. н., доцент **Томахів Володимир Ярославович**

**Контактна
інформація**

wtomahiv@ukr.net +380673540250

Опис дисципліни

Дисципліна «Політологія» спрямована на вивчення сутності, історії та теоретичних засад політичної сфери суспільного життя, методології діяльності і поведінки основних суб'єктів політики: від громадянина і місцевої громади – до держави і нації загалом, формування вміння давати принципову характеристику політичним вченням та політико-ідеологічним доктринам, мати уявлення про сутність політичного життя, політичних відносин і процесів, суб'єкти і об'єкти політики, знати права людини і громадянина, суть і значення політичних систем і режимів, уявлення про процеси міжнародного політичного життя, геополітичну обстановку, статус і роль України в сучасному політичному світі, володіти навичками політичної культури, вміти застосовувати політичні знання в своїй професійній і громадській діяльності.

Структура курсу

Годи ни (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Політологія як наука. Поняття політики та політичної діяльності	Розкрити сутність політики, її соціальні функції та проаналізувати причини й умови формування політичної сфери суспільного буття. Охарактеризувати особливості предмету категоріального апарату та методів дослідження політичних явищ і процесів. Дослідити зародження та етапи розвитку політичної науки в світі та Україні, її соціальні функції та зростання ролі в умовах сучасного цивілізаційного процесу. Розкрити зміст, мотиви та охарактеризувати основні різновиди політичної діяльності.	<i>Тести, питання, реферати</i>
	Тема 2. Історія світової та вітчизняної політичної думки.	Проаналізувати витоки та основні етапи зарубіжної політичної думки. Політичні погляди стародавнього Сходу. Політична думка Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Політико-релігійні погляди Середньовіччя. Політичні вчення епохи відродження та реформації. Н. Макіавеллі – фундатор світської політичної науки. Політична думка Нового часу. Охарактеризувати процес формування політичної думки в	<i>Проблемні завдання, реферати</i>

		княжу добу історії України, політичні ідеї періоду козаччини та гетьманської держави, національне відродження і розвиток української політичної думки в XIX – початку XX ст., українську політичну думку після національно-визвольної революції 1917–1921 рр.	
2/2	Тема 3. Політична система суспільства, місце і роль у ній держави.	Розкрити сутність політичної влади, її суб'єкт-об'єктна модель. Проаналізувати поняття, структуру та функції політичної системи суспільства, теоретичні засади взаємодії політичної системи із середовищем. Показати роль держави як політичний інституту політичної системи.	Питання, реферати
2/2	Тема 4. Громадянське суспільства. Політичні партії, громадські об'єднання та рухи	Розглянути поняття, генезу, основні принципи та інститути громадянського суспільства. Охарактеризувати політичні партії та інші добровільні об'єднання громадян, їх роль в системі громадянського суспільства. З'ясувати особливості взаємодії громадянського суспільства і держави в умовах різних політичних режимів., в т.ч. в умовах сучасного українського суспільства.	Проблемні завдання, реферати
2/2	Тема 5. Політичні еліти і лідерство	Проаналізувати поняття та сучасні концепції політичної еліти, з'ясувати її структуру та функції. Розглянути місце і роль політичної еліти в системі національної еліти. Розкрити зміст поняття політичне лідерство та з'ясувати засади його типології. Охарактеризувати стан політичної еліти та політичного лідерства в сучасній Україні.	Тести, реферати
2/2	Тема 6. Політичні режими. Особливості сучасної демократії.	Розкрити поняття політичного режиму, його роль в забезпеченні керованості суспільством та досягнення суспільної мети. Виявити та проаналізувати критерії типології політичних режимів та їх основні різновиди: демократичний режим, авторитаризм, тоталітаризм. З'ясувати причини прояви авторитаризму в політичному житті сучасної України. Проаналізувати принципи та моделі демократії, роль в її функціонуванні виборчих систем та парламентів.	Проблемні завдання, реферати
2/2	Тема 7. Основи етнонаціональної та міжнародної політики	З'ясувати зміст поняття «нація», «національні меншини та «етнополітика». Охарактеризувати конституційні засади реалії етнонаціональної політики сучасної української держави. Дослідити феномен націоналізму етнічних меншин та прояви сепаратизму. Розкрити зміст понять зовнішня політика держави, міжнародні відносини, міжнародна політика та геополітика. Проаналізувати основні міжнародні урядові організації: ООН, Рада Європи, Європейський Союз, ОБСЄ та статус України як асоційованого члена ЄС.	Реферати, тесте
2/2	Тема 8. Політико-ідеологічні системи та політична культура..	З'ясувати зміст понять: політична свідомість, політична ідеологія та політичної психології. Розглянути ідеологічний плюралізм як важливий принципи функціонування сучасної демократії та охарактеризувати основні політико-ідеологічні системи сучасності: лібералізм, консерватизм, соціал-реформізм та комунізм. Охарактеризувати сутнісні риси, структуру, функції та типологію політичної культури, її особливості в Україні	Проблемні завдання
1/1	Тема 9.	Розкрити зміст політичного менеджменту як науки та	Питання

	Політичний менеджмент та маркетинг. Політичні технології.	різновиду політичної діяльності. Охарактеризувати такі його різновиди, як менеджмент виборчої кампанії, партійний менеджмент та менеджмент в органах влади й управління. З'ясувати особливості політичного маркетингу, його роль в дослідженні політичного ринку, його формування і трансформації. Дати оцінку нормативним та девіантним політичним технологіям, їх використання в політичному процесі в Україні.	
--	---	---	--

Літературні джерела

1. Воронянський О.В., Кулішенко Т.Ю., Скубій І.В. Політологія: підруч. Харків : ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. 179 с.
2. Горбач О., Демчишак Р. Політологія : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. 259 с.
3. Методичні вказівки для вивчення навчальної дисципліни «Політологія» / Т. В. Гончарук-Чолач, О. М. Рудакевич, В. Я. Томахів, Гурик М. І., Чигур Р. Ю., Джугла Н.В. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2019. 45 с.
4. Політологічна енциклопедія. Навчальний посібник. / Укладачі: Карасевич А. О., Карасевич О.О., Шачковська Л.С. Умань.: ПП Жовтий О.О., 2016. 548 с
5. Політологічний енциклопедичний словник. Упоряд. В. П. Горбатенко. К.: Генеза, 2004. 736 с.
6. Політологія: навч. посібн. / Т. В. Гончарук-Чолач, О.М.Рудакевич, В. Я. Томахів, М. І. Гурик, Р. Ю. Чигур / За ред. Т. В. Гончарук-Чолач. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2019. 219 с.
7. Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків : Право, 2018. – 460 с.
8. Політологія: сучасні терміни і поняття / Короткий навчальний словник-довідник / Уклад. В. М. Піча. Львів: Новий світ – 2000, 2015. 516 с.
9. Томахів В.Я. Політологія: навчальний посібник. Вид. 3-е, доп. / В.Я. Томахів. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2018. 224 с.
10. Dowding, Keith. (2016) The Philosophy and Methods of Political Science. Macmillian Publishers Limited, Palgrave, London, New York
11. Erman, E, Möller, N (2019) How practices do not matter. Critical Review of International Social and Political Philosophy 22(1): 103–118
12. Grant R. Martsolf, Teresa H. Thomas. (January 2019) Integrating Political Philosophy Into Health Policy Education. Policy, Politics, & Nursing Practice, vol. 20, 1: pp. 18-27.
13. Karl Gustafsson, Nina C. Krickel-Choi (June 2020) Returning to the roots of ontological security: insights from the existentialist anxiety literature. European Journal of International Relations, vol. 26, 3: pp. 875-895.
14. Mingst, Karen A., & Arreguín-Toft, Ivan M. (2016). Essentials of International Relations (5th ed.). New York: W. W. Norton & Company..
15. Mingst, Karen A., & Snyder, Jack L. (2017). Essential Readings in World Politics (4th ed.). New York: W. W. Norton & Company.
16. Shokri M (2017) What is Political Power? (Theory of Political Consciousness and Integrated Concept of Power). Arts Social Sci J 8: 269.
17. William G. Howell, Terry M. Moe (2020) [Presidents, Populism, and the Crisis of Democracy](#) University of Chicago Press, 495 p

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** *Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).*
- **Політика щодо академічної доброчесності:** *Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).*
- **Політика щодо відвідування:** *За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.*

ECTS	Оцінювання	
	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом